

Innspill til endring av fribruksforskriften til generell bruk av frekvenser

Norsk Lokalradioforbund, heretter forkortet NLR, viser til høring angående endring av eksisterende fribruksforskrift til generell bruk av frekvenser.

NLR er en medlemsorganisasjon for norske lokalradioer. Lokalradiobransjen er den eneste aktøren som i dag benytter FM etter at nasjonale kringkastere forlot FM-nettet i 2017.

På denne bakgrunn – er vi en aktør som bruker et konsesjonsbelagt frekvensbånd til kringkastingssendinger. Vi er derfor direkte berørt av endringen i fribruksforskriften.

Sakens bakgrunn

NLR viser til at NKOM ønsker å endre fribruksforskriften for en rekke frekvenser, men vi vil i vårt høringsinnspill – kun berøre de frekvenser som omfatter kringkasting i FM-nettet.

NLR er i prinsippet positiv til endringer som favoriserer bruk av FM-båndet.

FM-teknologien er fortsatt svært utbredt globalt, og Norge er ett av få land hvor FM ikke er standard distribusjonsteknologi for radio. FM er fremdeles den foretrukne plattformen globalt og det er lite som indikerer at dette vil endre seg i nærmeste fremtid. Ressursen vil derfor ikke kunne brukes til annet enn kringkasting, så lenge også våre naboland fortsatt benytter FM til distribusjon av radio.

NLRs innspill til NKOMs forslag

NKOMs forslag innebærer et tillegg til eksisterende forskrift som innebærer fribruk av en spesifikk frekvens 88 MHz med noe høyere effekt som da får noe større utbredelse.

NLR stiller seg positive til dette forslaget, men mener da de få lokalradioer som benytter frekvenser rundt 88 MHz som kan bli berørt.

NKOM bør presisere at det kun CE merket utstyr som tillates brukt. NLR erfarer at man ved enkelte arrangementer, har benyttet utstyr som ikke oppfyller fastsatte krav og dermed kan skape interferens mot eksisterende brukere. Det bør man forhindre gjennom en spesifisering i regelverk.

Behov for endring av lokalradioenes FM-tillatelser

NLR mener det er behov for å se nærmere på om effekten på dagens FM-tillatelser bør økes noe for å kompensere for intensivert elektrisk støy. Mange lokalradioer opplever at kringkastingssignalene i økende grad forringes av komponent- eller koblingsstøy. Der DAB typisk vil kunne blokkeres helt ut, vil FM få nedsatt kvalitet, men vil fortsatt være hørbar.

Den forringete kvaliteten påvirker gjerne mottaket av sendingene til lokalradio. Er mottaksforholdene allerede dårlige – vil også små laveeffektsendere, etter fribruksforskriften raskt kunne blokkere ut lokalradio i gitte områder. NLR mener derfor at NKOM bør kunne akseptere en effekt økning som tilsvarer + 3dB.

Tildeling av korttidskonsesjoner

NKOM og Medietilsynet vil fortsatt tildele korttidskonsesjoner ved spesifikke søknader. Disse frekvenstillatelsene bør tildeles i den delen av frekvensbåndet lokalradio ikke benytter. Det bør i stor grad da tildeles frekvenser under 95MHz til dette formålet. Disse frekvensene bør også kunne benyttes med effekter opp til 20W så lenge de ikke forstyrrer eksisterende frekvenskonsesjonærer.

Bruk av autorisert personell til montasje og drift av kringkastingsanlegg

Kringkastingsfrekvenser tildeles som et samlet gode gjennom to forvaltningsorganer. NKOM utsteder spektrumtillatelse eller frekvenstillatelse, mens Medietilsynet tildeler anleggskonsesjon.

NLR opplever at kompetansen på planlegging og montasje av kringkastingsfrekvenser er marginal og at dette også påvirker muligheten for sikker drift av slike anlegg for fremtiden. Slik regelverket nå er, kreves det ekomnettautorisasjon, ENA for installasjon og drift av kringkastingsnett.

I praksis er det personell fagutdannet som elektrikere, med fagskoleutdanning som gis rett til drift og montasje av kringkastingsanlegg. Det er her verdt å merke seg at verken DAB- eller FM-teknologi er inkludert i fagskolenes pensum. Det betyr i praksis at fagskoleutdannende nødvendigvis ikke har teknisk kunnskap eller forutsetning for å være kvalifisert til drift og utbygging av kringkastingsnett basert på FM og DAB.

Kringkastingsteknologien er i stadig utvikling og vi ser at den nå beveger seg mot mer PC-baserte løsninger, såkalt «Software-defined radio» (SDR). Dette er et radiokommunikasjonssystem der komponenter som vanligvis er implementert i maskinvare (f.eks. mikser, filtre, forsterkere, modulatorer/demodulatorer, detektorer, etc.) i stedet implementeres ved hjelp av programvare på en personlig datamaskin eller et annet innebygd system. Dette er systemer som man i stor grad kan bygge og montere selv.

NLR mener man bør vurdere en begrenset autorisasjonsordning for kringkasting gjennom NKOM. Alternativt basere seg på en type lisensordning lik den radioamatørene har. For kringkastingsfrekvenser bør eventuell arbeidserfaring legges til grunn, der utdanning ikke dokumenterer nødvendig kvalifikasjoner og det bør være anleggskonsesjonen som gir grunnlag og rettighet for montasje og drift av kringkastingsanlegg.

Ved bruk etter fribruksforskriften og korttidskonsesjoner – bør det stilles som et minimum at man benytter faglig kompetent personell som innehar kompetanse på kringkasting. Dette vil

forhindre skadelig interferens gitt der lokalradio allerede sliter med dårlig dekning på grunn av frekvenser med lav effekt.

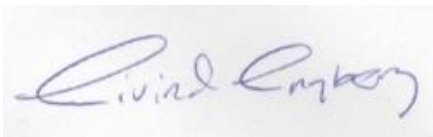
Dermed vil man kunne sikre at alle brukere av dagens FM-nett blir ivaretatt – når bransjen selv bidrar til sikker drift etter fribruksforskriften overfor innehavere av korttidskonsesjoner.

Om Norsk Lokalradioforbund

NLR er bransjeorganisasjonen for norske lokalradiostasjoner, med 130 små og store medlemmer som sender over hele Norge gjennom nær 300 konsesjoner, og har lytterdekning i de fleste norske kommuner. Vår viktigste oppgave er å arbeide for gode og stabile rammebetingelser for bransjen, som sikrer at den er sterk, varig og lønnsom. Lokalradioene er av ulik størrelse og opererer både i det ideelle og det kommersielle landskapet. Med sine avgrensede dekningsområder er de bærebjelkene til mediemangfoldet i Norge, og med et bredt aktørmangfold og eiermessig spredning tilføres mediemangfoldet variasjon og valgmuligheter. Våre medlemmer er gjennom NLR tilsluttet Norsk Presseforbund, er forpliktet til å følge Vær Varsom- og Redaktørplakaten, samt omfattet av selvdømmeordningen Pressens faglige utvalg.¹

Oslo, torsdag 22. april 2021

På vegne av Norsk Lokalradioforbund

Eivind Engberg
Teknisk rådgiver

¹ <https://www.lokalradio.no/om-norsk-lokalradioforbund/>

